Komutların yazılış biçimlerini açıklarken bazı tanımlama harfleri kullanacağız. Önce bu harflerin anlamlarını verelim:

```
f = Dosya kayıtçısı (kaydedicisi) (File Register)
d = Gönderilen yer (destination) iki durum söz komusudur;
d=0 .......Hedef W kayıtçısıdır.
d=1 .......Hedef dosya (F) kayıtçısıdır .
k = Sabit veya adres etiketi
b = Bit tanımlayıcı
b = Binary sayıları belirleyen harf (Örneğin b'00001111' gibi)
d = Desimal sayıları belirleyen harf (Örneğin d'16' gibi)
h = Hexadesimal sayıları belirleyen harf (Örneğin h'0A' gibi)
```

1.3.1. Byte Yönlendirmeli Komutlar

Bu grup komutlarda hedef kayıtçı W veya bir dosya kayıtçısı (f) olabilir. Kayıtçılar arası veri transferleri ve işlemleri bu komutlarla gerçekleşir. Şimdi bu komutları görelim:

```
W ve f kayıtçılarını topla.
                    [etiket] ADDWF f,d
Dizim:
Operandlar:
                    0≤f≤127 de[0,1]
                   (W)+(f) → (hedef)
r: C,DC,Z
İşlem:
Etkilenen bayraklar: C,DC,Z
Kodlama: 00 0111 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit komut kodu, d biti hedef biti, f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:W kayıtçısının içeriğini f kayıtçısına ekler. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının
içerisinde depolanır. d=1 ise sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır.
Hafiza alam (Bayt): l
Saat palsi:
Örnek:
             ADDWF FSR. 0
Komuttan önce;
       W = h'17'
       FSR=h'C2' olsun.
Komuttan soura;
d=0 olduğundan somucun W de olduğuna dikkat ediniz.
         \widetilde{W} = h'D9'
```

ANDWF W'yi f ile mantiksal AND'le. Dizim: [etiket] ANDWF f,d Operandlar: $0 \le f \le 127$ d = [0,1] Işlem: (W).AND.(f) $\rightarrow$ (hedef)

FSR=h'C2' olur.

```
Etkilenen bayraklar: Z
Kodlama: 00 0101 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit konsut kodu, d biti hedef biti, f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:W kayıtçısını f kayıtçısı ile mantıksal AND'ler. AND mantığında girişlerden birinin
0 olması sonucu 0 yapacaktır.Sonucun 1 olması için tüm girişlerin 1 olması gerekir. Eğer
d=0 ise, somıç W kayıtçısı içinde saklanır. Eğer d=1 ise, somıç f kayıtçısı içinde geri
saklanır.
Hafiza alam (Bayt): 1
Saat palsi:
              ANDWF FSR, 1
Örnek:
Komuttan önce;
        W = h'17'
       FSR=h'C2' olsun.
Komuttan soura;
       h'17'=b'0001 0111'
d=1 olduğundan somucun f (burada FSR.) de olduğuna dikkat ediniz.

W = h'17'
       FSR= h'02'
                   F kayıtçısını sil. (Clear f)
[etiket] CLRF f
CLRF
Dizim:
                   0≤f≤127
Operandlar:
            00h \rightarrow (f) \quad 1 \rightarrow Z
İşlem:
Étkilenen bayraklar:
Kodlama: 00 0001 1fff ffff
MSB tarafındaki 5 bit konnıt kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım f kayıtçısının içeriği silinir ve Z biti kurulur.
Hafiza alam (Bayt): 1
Saat palsi:
             CLRF SAY
Omek:
Komuttan önce;
   SAY = h'5A'
Komuttan sonra;
   SAY = h'00'
   Z = 1
CLRW
                   W Kayıtçısını Sil.
Dizim:
                    [etiket] CLRW
Operandlar:
           00h \rightarrow (W) 1 \rightarrow Z
İşlem:
```

```
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tamır: W kayıtçısı silinir. Z biti set edilir.
Hafiza alam (Bayt): l
Saat palsi:
Omek:
Komuttan önce;
        W = h'5A'
Komuttan sonra;
        W = h'00'
         Z = 1
COME
                   F kayıtçısını tümle (tersini al).
[etiket] COMF f,d
Dizim:
Operandlar: 0≤f≤127
de[0,1]
<u>İşl</u>em:
(f) → (hedef)
Etkilenen bayraklar: Z
Kodlama: 00 1001 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:F kayıtçısının içeriği tümlenmiştir. Eğer d=0 ise, somıç W kayıtçısının içerisinde
depolanır, d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır.
Hafiza alam (Bayt): l
Saat palsı:
             COMF test,0
Örnek:
Komuttan önce:
     test = h'13' olsum.
Komuttan soura;
d=0 olduğundan sonucun W'de olduğuna dikkat ediniz.
test = h'13'=b'0001 0011'
terslenirse; b'1110 1100'=h'EC' ve test = h'13' W= h'EC' olur.
                   f kayıtçısının değerini 1 azalt.
                         [etiket] DECF f,d
Dizim:
                         0≤f≤127 de[0,1]
Operandlar:
                    (f) - 1 \rightarrow (hedef)
İşlem:
Etkilenen bayraklar:
Kodlama: 00 0011 dfff ffff
```

MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.

Tanım: f kayıtçısının değerini 1 azaltır. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisinde depolanır, d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi:

Omek: DECF SAY, 1

Komuttan önce;

SAY = h'01'

Z = 0 olsum.

Komuttan soura;

d=1 olduğundan somucun f (burada SAY) de olduğuna dikkat ediniz.

$$SAY = h'00'$$

 $Z = 1$

DECFSZ f kayıtçısının değerini 1 azalt , sonuç 0 ise bir sonraki komuta atla.

[etiket] DECFSZ f,d Dizim: Operandlar: 0≤f≤127 de[0,1]

 $\begin{array}{lll} & \text{Sign} & \text{Si$ ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.

Aynı zamanda sorgulama Tanım: f kayıtçısının içeriği 1 azaltılır. yapar. Kayıtçı içeriği 0 olursa program bir sonraki komuta atlar, değilse alttaki komut işlenir. Eger d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisinde depolanır, d=1 ise,sonuç f kayıtçısının

içerisinde geri saklanır. Hafıza alanı (Bayt): l Saat palsı: 1(2)

Somuç O'sa 2 saat palsı , değilse 1 saat palsı alır. Yani atlama olmadığı durumda uygulanması 1 , atlama durumunda 2 saat palsı alır.

Örnek: DON DECFSZ CNT,1 GOTO LOOP

DEVAM programin devami

Komuttan önce;

PC = Adres DON Komuttan soura;

CNT=CNT-1 Eğer CNT=0 PC= {Adres DEVAM} Eğer CNT≠0.

INCF f kayıtçısının değerini 1 artır. [etiket] INCF f,d 0≤f≤127 de[0,1] Dizim: Operandlar: İşlem: $(f) + 1 \rightarrow (hedef)$ Étkilenen bayraklar: Kodlama: 00 1010 dfff ffff MSB tarafındaki 5 bit komut kodu, d biti hedef biti, f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar. Tanım: f kayıtçısının değerini 1 artırır. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisinde depoların. d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: INCF CNT,1 Omek: Komuttan önce: CNT= h'FF' Z=0Komuttan soura; d=1 olduğundan sonucun f (burada CNT) de olduğuna dikkat ediniz. Avrıca FF+1=00 olacağına da dikkat ediniz. CNT= h'00' Z=1INCFSZ f kayıtçısının değerini 1 artır, sonuç 0 ise bir sonraki komuta atla. [etiket] INCFSZ f,d Dizim: 05f5127 de[0,1] Operandlar: (f)+1→(hedef),somıç=0 ise atla r: Yok İşlem: Étkilenen bayraklar: Kodlama: 00 1111 dfff ffff MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar. Tamını f kayıtçısının içeriği 1 arttırılır. Aynı zamanda sorgulama yapar. Kayıtçı içeriği 0 olursa program bir sonraki komuta atlar, değilse alttaki komut işlenir. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisinde depolanır, d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: 1(2) Somuç 0'sa 2 saat palsı, değilse 1 saat palsı alır. Yani atlama olmadığı durumda uygulanması 1 , atlama durumunda 2 saat palsı alır. Örnek: DON DECFSZ CNT,1 Omek: GOTO LOOP DEVAM ≻ programın devamı

```
Komuttan önce;
 PC = Adres DON
Komuttan sonra;
     CNT = CNT + 1
Eğer CNT= 0 ise,
      PC= {Adres DEVAM}
Eğer CNT≠0 ise,
       PC={Adres DON+1} Yani GOTO komutumun bulunduğu satır işleme sokulur.
```

IORWF f ile W kayıtçılarını mantıksal OR işlemine tabi tut. [etiket] IORWF f.d Dizim: 0≤f≤127 de[0,1] Operandlar: İşlem: $(W).OR.(f) \rightarrow (W)$ Etkilenen bayraklar:Z Kodlama: 00 0100 dfff ffff MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar. Tamm: f ile W kayıtçılarını mantıksal OR işlemine tabi tutar. OR mantığında girişlerden birinin l olması sonucu 1 yapacaktır. Somucun 0 olması için tüm girişlerin 0 olması gerekir. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisinde depolanır, d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri saklanır. Hafiza alam (Bayt):1 Saat palsi: IORWF Ornek: RESULT, 0 Komuttan önce; RESULT = h'13' W = h'91'Komuttan soura; d=0 olduğundan sonucun W'de olduğuna dikkat ediniz. h'13'=b'0001 0011' OR h'93'=b'1001 0011' b '1001 0011'=h'93' ve; RESULT = h'13' W = h'93' olur.

F kayıtçı içeriğini hedefe taşı. [etiket] MOVF f,d MOVF

Dizim: Operandlar: 0≤f≤127 de[0,1] $(f) \rightarrow (hedef)$ Islem: Etkilenen bayraklar:

Kodlama: 00 1000 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.

Tanım: F kayıtçı içeriğini belirtilen hedefe taşınır. Eğer d=0 ise, f içeriği W kayıtçısına taşınır. d=1 ise, f içeriği f kayıtçısına taşınır. d=1 durumu, status kayıtçısında Z bayrağını etkileyeceğinden dolayı, bir file kayıtçısının içeriğinin 0 olup olmadığının testinde kullamlabilir.

Hafiza alam (Bayt): 1

Saat palsi: MOVF FSR, 0 Ornek: Komuttan soura; d=0 olduğundan sonucun W'de olduğuna dikkat ediniz. W=FSR olur. W'nin içeriğini f kayıtçına taşı. [etiket] MOVWF f MOVWF Dizim: Operandlar: 0≤**f**≤127 (W)→ (f) : Yok İşlem: Etkilenen bayraklar: Kodlama: 00 0000 1fff ffff MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar. Tanım:W kayıtçısının içeriği f kayıtçısına taşınır. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: MOVWF OPTION Ornek: Komuttan önce; OPTION = h'FF' W = h'4F'Komuttan soura; Bu komutta hedefin (d) belirtilmediğine dikkat ediniz. OPTION = h'4F' W = h'4F'NOP İşlem yok [etiket] NOP Yok Dizim: Operandlar: İşlem: Yok Étkilenen bayraklar: Yok 00 0000 0xx0 0000 Kodlama: Tanım: l saat palsı zaman gecikmesi sağlar. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: Örnek: NOP l saat palsı zaman gecikmesi sağlar. RLF f kayıtçısını elde biti (Carry) aracılığıyla sola döndür [etiket] RLF f,d 0≤f≤127 de [0,1] Dizim: Operandlar: Aşağıdaki tanıma bakınız. İşlem: Etkilenen bayraklar: C Kodlama: 00 1101 dfff ffff

MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.

Tamını: f kayıtçısının içeriği elde biti (C) içinden bir bit sola döndürülür. C biti f kayıtçısının MSB bitini taşır. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisine yerleştirilir. Eğer d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri depolanır.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: 1

Ornek: RLF REG1,0

Komuttan önce;

REG1 = b'1110 0110'

C = 0

Komuttan sonra;

REG1 = b'1110 0110'

W = p.1100 1100.

C = 1 ohur.

RRF f kayıtçısını elde biti (Carry) aracılığıyla sağa döndür

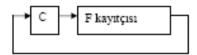
Dizim: [etiket] RRF f,d
Operandlar: 0≤f≤127 de [0,1]
Işlem: Aşağıdaki tanıma bakınız.

Etkilenen bayraklar: C

Kodlama: 00 1100 dfff ffff

MSB tarafındaki 5 bit konnut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımılar.

Tamını f kayıtçısının içeriği elde biti (C) içinden bir bit sağa döndürülür. C biti f kayıtçısının LSB bitini taşır. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısının içerisine yerleştirilir. Eğer d=1 ise, sonuç f kayıtçısının içerisinde geri depolanır.

Hafiza alam (Bayt): 1 Saat palsi: 1

Örnek: RRF REG1,0

Komuttan önce;

REG1 = b'1110 0110'

C = 0

Komuttan sonra;

REG1 = b'1110 0110' W = b'0111 0011'

C = 0

```
F kayıtçısından W kayıtçısını çıkart.
Dizim:
                     [etiket] SUBWF f,d
                     0≤f≤127 de[0,1]
Operandlar:
Işlem: (f) - (W) \rightarrow (hedef)
Etkilenen bayraklar: C,DC,Z
Kodlama: 00 0010 dfff fffi
MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar. Tanımı:W kayıtçısı f kayıtçısından çıkartılır. d=1 ise, sonuç f kayıtçısı içerisinde geri
saklanır.
Hafiza alam (Bayt): l
Saat palsi:
Örnek 1:
                 SUBWF REG1,1
Komuttan önce;
   REG1 = 3
       W = 2
C = ?
        Z = ?
Komuttan soura;
   REG1 = 1
       W = 2
       C = 1, some pozitif
        Z = 0
Örnek 2: Komuttan önce;
   REG1 = 2
       W=2
C=?
Z=?
Komuttan soura;
   REG1 = 0
       W = 2
       C = 1,sonuç sıfır
        Z = 1
Örnek 3: Komuttan önce;
   REG1 = 1
       W = 2
       C = ?
        Z = ?
Komuttan soura;
   REG1 = FF
       W = 2
       C = 0, sonuç negatif
        Z = 1
```

```
SWAPF
                    f'yi takas et
Dizim:
                    [etiket] SWAPF f,d
                     0⊆k≤255 de[0,1]
Operandlar:
İşlem: (f<3:0>)→(hedef<7:4>), (f<7:4>)→(hedef<3:0>)
Yani f kayıtçısının LSB tarafındaki 4 biti (1.Dijiti) ile MSB tarafındaki 4 biti (2.dijiti) yer
değiştirir. Eğer d=0 ise, somuç W kayıtçısının içerisine yerleştirilir. Eğer d=1 ise, somuç f
kayıtçısının içerisinde geri depolanır.
Etkilenen bayraklar: Yok
Kodlama: 00 1110 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit konnıt kodu, d biti hedef biti, f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanımıf kayıtçısının yüksek ve alçak baytları dönüştürülür. d=0 ise,somıç W kayıtçısı içine
yerleştirilir. Eğer d=1 ise, sonuç f kayıtçısı içine yerleştirilir.
Hafiza alam (Bayt): l
Saat palsi:
              SWAPF ISIK, 0
Omek:
Komuttan önce;
        ISIK = h'A5' olsum.
Komuttan soura;
         ISIK = h'A5'
            W = h'5A'ohir.
                    f ile W'nin içeriğini mantıksal EXOR'la.
XORWF
Dizim:
                    [etiket] XORWF f,d
                     0≤k≤127 de[0,1]
Operandlar:
İşlem:
                    (W) .XOR. (f) → (hedef)
Étkilenen bayraklar:
                          Z
Kodlama: 00 0110 dfff ffff
MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , d biti hedef biti , f ile belirtilen LSB tarafındaki 5 bit
ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:W kayıtçısının içeriği, f kayıtçısı ile mantıksal EXOR'lanır. EXOR mantığında aynı
bitlerde çıkış 0, farklı bitlerde çıkış 1 olur. Eğer d=0 ise, sonuç W kayıtçısı içinde depolanır,
d=1 ise somıç f kayıtçısı içine geri yerleştirilir.
Hafiza alam (Bayt): 1
Saat palsı:
Örnek:
                XORWF REG. 1
Komuttan önce;
      REG = h'AF
         W = h'B5
Komuttan soura;
        h'AF'= b'1010 1111'
 EXOR h'B5'= b'1011 0101
                 b '0001 1010'=h'1A' ve;
      REG = h'lA
      W = h'B5
```

1.3.2. Bit Yönlendirmeli Komutlar

Bit Yönlendirmeli komutlarda dikkat edilirse hedef (d) belirtilmemiştir. Sonuç her zaman f kayıtçısının içersindedir. Şimdi bu komutları görelim;

```
F kayıtçısının belirtilen bitini sıfırla.
[etiket] BCF f,b
Dizim:
Operandlar:
                    0≤f≤127
İşlem:
                   0 \rightarrow (f < b >)
Étkilenen bayraklar:
                         Yok
Kodlama: 01 00bb bfff ffff
MSB tarafındaki 4 bit komut kodu (opcode), 3 tane b biti hedef biti belirler, f ile belirtilen
LSB tarafındaki 7 bit ise dosya adresini (f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:f içindeki "b." biti silinir.
Hafiza alam (Bayt):
Saat palsi:
           BCF TEST,7
Örnek:
Komuttan önce;
   TEST = h'C7' olsun.
Komuttan soura;
h'C7'=b' 1100 0111'
          0 olur ve;
    TEST = h'47' olur.
                   F kayıtçısının belirtilen bitini kur (birle).
[etiket] BSF f,b
Dizim:
                    0≤f≤127 0≤b≤7
Operandlar:
                   1 → (f<b>)
r: Yok
İşlem:
Étkilenen bayraklar:
Kodlama: 01 01bb bfff ffff
MSB tarafındaki 4 bit komut kodu (opcode) , 3 tane b biti hedef biti belirler , f ile belirtilen
LSB tarafındaki 7 bit ise dosya adresini
(f kayıtçı adresi) tanımlar.
Tanım:f kayıtçısı içindeki 'b.' Bit 1'e kurulur.
Hafiza alam (Bayt): 1
Saat palsi:
             BSF TEST, 7
Örnek:
Komuttan önce;
    TEST = h'0A' olsun.
Komuttan sonra;
h'0A'=b' 0000 1010'
          1 olur ve: TEST = h'1A' olur
```

BTFSC f kayıtçısının belirlenen biti 0 ise bundan sonraki komutu atla.

 Dizim:
 [etiket] BTFSC f,b

 Operandlar:
 0≤f≤127 0≤b≤7

 Işlem:
 F(<b>)=0 ise atla

 Etkilenen bayraklar:
 Yok

 Kodlama:
 01 01bb bfff ffff

MSB tarafındaki 4 bit komut kodu (opcode) , 3 tane b biti hedef biti belirler , f ile belirtilen

LSB tarafındaki 7 bit ise dosya adresini

(f kayıtçı adresi) tanımlar.

Tamm: f kayıtçısı içindeki 'b.' Bitin 0 olup olmadığı test edilir. Eğer 'b.' bit 0 ise, bu komutun altındaki komut işlenmez bir sonraki komuta sapılır. Aksi durumda ise sıradaki komut işlenir.

Hafiza alam (Bayt): l

Saat palsi:

1(2)

Test edilen bit 1 ise 1 saat palsı, 0 ise 2 saat palsı alır.

Omek:BASLA BTFSC PORTB,1 ;B portumm 1.bitimi test et.

GOTO BASLA ; 0 değilse bu satır işlenir, BASLA etiketine dallanır.

;Yani 0 olana kadar test etmeye devam edecek.

BSF PORTB,1 ;0 ise bu satır işlenir ve B portumın 1. biti bu komut ile

;1 yapılır. Eğer bu pine bir led bağlı ise yanar.

BTFSS f kayıtçısının belirlenen biti 1 ise bundan sonraki komutu atla.

 Dizim:
 [etiket] BTFSS f,b

 Operandlar:
 0≤f≤127 0≤b≤127

 Işlem:
 Bğer (f<b>)=1 ise atla

Etkilenen bayraklar: Yok Kodlama: 01 11bb bfff ffff

 $MSB\ tarafındaki\ 4\ bit\ komut\ kodu\ (opcode)\ ,\ 3\ tane\ b\ biti\ hedef\ biti\ belirler\ ,\ f\ \ ile\ belirtilen$

LSB tarafındaki 7 bit ise dosya adresini

(f kayıtçı adresi) tammlar.

Tamını: f kayıtçısı içindeki "b." Bitin 1 olup olmadığı test edilir. Eğer "b." bit 1 ise, bu komutun altındaki komut işlenmez bir somaki komuta sapılır. Aksi durumda ise sıradaki komut işlenir.

Hafiza alam (Bayt): 1 Saat palsi: 1(2)

Test edilen bit 0 ise 1 saat palsı, 1 ise 2 saat palsı alır.

Örnek: BASLA BTFSS PORTA,1 ;A portumun 1.bitimi test et.

GOTO BASLA ;1 değilse bu satır işlenir, BASLA etiketine dallanır.

;Yani 1 olana kadar test etmeye devam edecek.

BSF PORTB,1 ; l ise bu satır işlenir ve B portunun 1. biti bu komut ile 1

yapılır. Eğer bu pine bir led bağlı ise yanar.

1.3.3. Sabit İşleyen Komutlar

Sabit yönlendirmeli komutlarda dikkat edilirse hedef (d) belirtilmemiştir. Sonuç her zaman W kayıtçısının içersindedir. Ayrıca bu gruptaki komutların W dışındaki kayıtçılar ile kullamlamadığına dikkat ediniz. Şimdi bu komutları görelim;

 ANDLW
 W ile birlikte 8 bitlik k sabitini mantıksal AND'le.

 Dizim:
 [etiket] ANDLW k

 Operandlar:
 0≤k≤255

 İşlem:
 (W).AND.(k) → (W)

 Etkilenen bayraklar:
 Z

 Kodlama:
 [T] 1001 kkkk kkkk

MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytlık sabit değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz.

Tanım:W kayıtçısının içeriği 8-bitlik sabit 'k' ile mantıksal AND'lenir. Sonuç,W kayıtçısına geri konur.

Saat palsi: 1
Ornek: ANDLW h'5F'

Komuttan önce;
W = h'A3'

Komuttan soura;
h'A3'= b'1010 0011'

AND h'5F'= b'0101 1111'
b'0000 0011'=h'03' ve;
W = h'03' olur.

Hafiza alam (Bayt): 1

ADDLW Wile birlikte 8 birlik k sabitini topla.

Dizim: [etiket] ADDLW k

 Operandlar:
 0≤k≤255

 Işlem:
 (W)+k → (W)

 Etkilenen bayraklar:
 C,DC,Z

 Kodlama:
 11
 111x
 kkkk
 kkkk

MSB tarafındaki $\,^5$ bit komut kodu , $\,^4$ ile belirtilen LSB tarafındaki $\,^8$ bit ise $\,^1$ baytlık sabit değeri tanımlar.Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat edin.

Hafiza alam (Bayt): 1
Saat palsi: 1
Örnek: ADDLW h'15'
Komuttan önce;
W = h'10'

Komuttan sonra; W = h'25' olur.

W ile birlikte kapsayan OR yazımı Dizim: [etiket] IORLW k 09k5255 Operandlar: İşlem: $(W).OR.(k) \rightarrow (W)$ Étkilenen bayraklar: Kodlama: 11 1000 kkkk kkkk MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytlık sabit değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz. Tamm'W kayıtçısının içeriği 8-bitlik sabit 'k' ile OR'lanır. Sonuç, W kayıtçısına geri konur. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsa: 1 Omek: IORLW h'35' Komuttan önce; W= h'9A' Komuttan soura; h'9A'=b'1001 1010' h'35'= b'0011 0101 b '1011 1111'=h'BF' ve; W= h'BF' ve Z=1 olur. W kayıtçısına bir sayı/sabit yükle. [etiket] MOVLW k Dizim: Operandlar: 0≤k≤255 $k \rightarrow (W)$ dar: Yok İşlem: Étkilenen bayraklar: Kodlama: 11 00xx kkkk kkkk MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytlık sabit değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz. Tanım: 8-bitlik sabit 'k', W kayıtçısına yüklenir. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: Örnek: MOVLW h'5A' Komuttan önce; W= h'9A' olsun; Komuttan soura; W= h'5A' olur. Altprogramdan W'ye bir sayı/sabit yükle ve geri dön. Dizim: [etiket] RETLW k Operandlar: 0⊆k≤255 İşlem: $(k) \rightarrow (W)$ $TOS \rightarrow (PC)$ Etkilenen bayraklar: Yok Kodlama: 11 01xx kkkk kkkk MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytlık sabit

değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz.

Tanım:Altprogramdan W'ye bir k sayı/sabiti yükleyerek dönmek için kullanılır. Dönüş TOS (yığının üstü- yani geri dönüş adresinin bulunduğu hafıza alanı) değerinin PC (program sayıcı) ye aktarılmasıyla yapılır. Bu komut daha çok çevrim tablolarında kullanılır. İlerde detaylı işlenecektir.

Hafiza alam (Bayt): Saat palsi: 2 Saat palsi: Omek: RETLW h'3F'

Komuttan önce W'nin içeriği ne olursa olsun komuttan sonra W=h'3F' yapılır ve anaprograma geri dönülür.

Bir k sayı/sabitten W'yi çıkart. [etiket] SUBLW k SUBLW Dizim: Operandlar: 0⊆k≤255 Sperandari.

Işlem: $k - (W) \rightarrow (W)$ Etkilenen bayraklar: C,DC,ZKodlama: 11 - 110x - kkkk - kkklMSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytık sabit değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz. Tanım:W kayıtçısı (2'nin tümleyeni metodu ile) sekiz bitlik 'k' yazımından çıkartılır. Sonuç, W kayıtçısı içerisine yerleştirilir. Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: Örnek 1: SUBLW h'02' Komuttan önce;

W = 1C = ?

Z = ?Komuttan soura;

W = 1

C = 1, some pozitif Z = 0

Örnek 2:Komuttan önce;

W = 2C = ?

Z=?

Komuttan sonra;

W = 0

C = 1, somuç sıfır

Z=1

Örnek 3:Komuttan önce;

W = 3C = ?

Z = ?

Komuttan soura;

W = FF

XORLW Bir k sayı/sabit ile W'yi mantıksal EXOR'la.

[etiket] XORLW k 09k5255 Dizim: Operandlar:

(W) .XOR. k → (W) İşlem:

Etkilenen bayraklar: Z Kodlama: 11 1010 kkkk kkkk

MSB tarafındaki 5 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 8 bit ise 1 baytlık sabit değeri tanımlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz.

Tanım:W kayıtçısının içeriği, sekiz bitlik 'k' yazımı ile mantıksal EXOR'lanır. EXOR mantığında aynı bitlerde çıkış 0, farklı bitlerde çıkış 1 olur. Sonuç W kayıtçısı içine yerleştirilir.

Hafiza alam (Bayt): l

Saat palsı: Örnek:

XORLW h'AF'

Komuttan önce; W = h'B5' olsun.

Komuttan soura;

h'AF'= b'1010 1111'

EXOR h'B5'= b'1011 0101'

b '0001 1010'=h'1A' ve;

W = h'1A' ohir.

1.3.4. Kontrol Komutları

Kontrol komutları program akışını belirleyen komutlardır. Altprogram çağırma, şartsız dallanma ve uyku moduna geçme gibi olaylar bu komutlarla gerçekleşir. Bu komutlarda hedef genelde bir adres değeridir. Şimdi bu komutları görelim;

Altprogram çağır [etiket] CALL k Dizim: Operandlar: 0≦k≤2047

İşlem: $(PC)+1 \rightarrow TOS$, PC: Program sayıcı (program counter) TOS: Yığının üstü (Top Of Stack)

 $k \rightarrow (PC < 10:0 >)$,

(PCLATH<4:3>)→(PC<12:11>)

Etkilenen bayraklar: Yok

Etkilenen bayraklar: Yok Kodlama: 10 0kkk kkkk kkkk

MSB tarafındaki 3 bit komut kodu , k ile belirtilen LSB tarafındaki 11 bit ise altprogram başlangıç adresini tammlar. Burada hedef (d) in kodlanmadığına dikkat ediniz.

```
Tamın: Altprogramı çağırır. İlk olarak, geri-dönüş adresi (PC+1) yığına itilir. Onbir bitlik altprogramın başlangıç adresi , PC bitleri <10:0> içerisine yüklenir. PC'ın üst bitleri PC<12:11> , PCLATH'in <4:3> bitlerinden yüklenir. CALL mutlaka RETURN komutu ile
birlikte kullanılmalıdır. RETURN komutu ilerde anlatılacaktır.
```

Hafiza alam (Bayt): l

Saat palsi:

DON CALL SAYAC Örnek:

DON'un bir etiket olduğuna aynı zamanda CALL komutumın şu anki adresini tuttuğuna dikkat ediniz. SAYAC ise altprogramın başlangıç adresini tutan etikettir. Bu durumda ;

Komuttan önce:

PC = {Adres DON}

Komuttan sonra;

PC = {Adres SAYAC} TOS = {Adres DON} olur.

Bekçi köpeği zamanlayıcısını (Watchdog Timer) sil. [etiket] CLRWDT Yok CLRWDT

Dizim:

Operandlar: $00h \rightarrow WDT$ İşlem: 0 → WDT ön-ölçücüsü

 $1 \rightarrow \overline{T0}$

1 →PD

Etkilenen bayraklar:T0 ,PD

Kodlama: 00 0000 0110 0100

Tanım: CLRWDT komutu, Watchdog Timer'ı reset eder. Bu komut aynı zamanda WDT'nin ön bölücüsünün de resetlenmesine sebep olur. T0 ve PD durum bitleri de set edilir. Bu bitlerin işlevleri için status kayıtçısı konusuna bakımz.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi:

CLRWDT Omek:

Komuttan önce;

WDT sayac1 = ?

Komuttan soura;

WDT sayacı = h'00'

WDT ôn-bölücü değeri = 0 T0 =1

PD = 1

GOTO Adres'e git

Dizim: [etiket] GOTO k Operandlar: 0≤k≤2047

Íslem: $k \rightarrow (PC < 10:0 >)$

(PCLATH <4:3>)→ (PC<12:11>)

Etkilenen bayraklar: Yok

Kodlama: 10 1kkk kkkk kkkk

Tamm: GOTO, koşulsuz bir sapma komutudur. K mn belirlediği 11-bit'lik adres PC bitlerinin <10:0> içerisine yüklenir. PC'ın üst bitleri (PC<12:11>) , PCLATH<4:3>'ten yüklenir ve oluşan adrese sapılır.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi:

Örnek: GOTO SAYAC

Komuttan soura:

PC = {Adres SAYAC} olur.

RETFIE Kesme altprogramından geri dön.

[etiket] RETFIE Yok Dizim:

Operandlar:

TOS → (PC); 1 → GIE TOS da geri dômis adresi bulunur. Islem:

Etkilenen bayraklar: Yok Kodlama: 00 0000 0000 1001

Tanım: Kesme altprogramından geri dönmek için kullanılır. Yığında (TOS) bulunan geri dönüş adresi PC'ye yüklenir. INTCON kesme kayıtçısının GIE (Genel kesme yetkisi) biti set edilir. Bu, iki döngülük bir komuttur.

Hafiza alam (Bayt): 1 Saat palsi:

RETFIE Ornek:

Komuttan soura;

PC = TOS GIE = 1

RETURN Altprogramdan geri dön.

Dizim: [etiket] RETURN

Operandlar: Yok TOS → (PC) r: Yok İşlem: Etkilenen bayraklar: Yok Kodlama: 00 0000 0000 0000

Tanım: Altprogramdan geri dönmeyi sağlar. Yığında (TOS) bulunan geri dönüş adresi

PC'ye yüklenir. Bu, iki döngülük bir komuttur.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsı: Örnek: RETURN

Komuttan sonra:

PC= TOS; yani PC'ye geri dömüş adresi yüklenir ve ana programa yüklenir.

SLEEP Uyku (Standby) moduna gir.

Dizim: [etiket] SLEEP Operandlar: Yok

Operandlar: Yok İşlem: 00h → WDT

0 → WDT ön-bölücüsü

1 → TO

 $0 \rightarrow \overline{PD}$

Etkilenen bayraklar: TO . PD

Kodlama: 00 0000 0110 0011

Tanım: Güç yok durum biti PD (Power down) sıfırlanır. Süre aşımı TO (Time-out) durum biti ise 1'e kurulur. Watchdog zamanlayıcısı ve ön-bölücüsü silinir. Osilatörün durmasıyla işlemci SLEEP moduna girer. PIC bu durumda çok az güç harcar. Arada bir kontrol gereken güvenlik işlerinde, ya da belirli sürelerde yapılacak işler bittiğinde PIC uyuma moduna sokulur.

Hafiza alam (Bayt): l Saat palsi: 1

Ornek: SLEEP

1.4. Sayı ve Karakterlerin Yazılışı

PIC assembly komutlarında sayılar heksadesimal, binary veya desimal formda kullamlabilir. Değişik kaynaklarda kullamlan sayı ve karakter gösteriliş biçimleriyle karşılaştığınızda bunları okuyabilmeniz için aşağıda örnekler verilmiştir.

1.4.1. Heksadesimal Sayılar

Heksadesimal sayılar "0x", "0" veya "h" harfleriyle başlamalıdır. Örneğin, STATUS kayıtçısına 03 adresini atamak için aşağıda gösterilen yazılış biçimleri kullanılabilir.

STATUS EQU 0x03 EQU 03h EQU h'03

MOVLW komutu ile W kayıtçısı içerisine yüklenecek olan FF heksadesimal sabiti ise

aşağıdaki gibi yazılabilir,

MOVLW 0 x FF veya MOVLW h FF' Biz hexadesimal formati h 'xx' şeklinde kullanacağız.

1.4.2. Binary Sayılar

Binary sayılar b harfi ile başlamalıdır. Örneğin 00001010 binary sayısını W kayıtçısı içerisine yüklemek için aşağıdaki gibi yazılmalıdır.

MOVI.W P,00001010.

Referans: MİKRODENETLEYİCİ PROGRAMLAMA, MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ, ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ